

Název výrobku: **LAURYL SíRAN SODNÝ****1. Identifikace látky nebo směsi a společnosti/podniku:**

1.1 Chemický název látky/obchodní název přípravku:

Laurylsíran sodný

Další názvy látky: Dodecylsíran sodný

1.2 Použití látky: Laboratorní chemikálie

1.3 Identifikace firmy:

MACH CHEMIKÁLIE spol. s r.o.

711 00 Ostrava-Hrušov, Plechanovova 163/19

IČO: 25818104

e-mail: mach-chem@volny.cz

Telefon: 596244841

Fax: 596244841

1.4 Nouzové tel. číslo, adresa: 224919293,

Toxikologické informační středisko, 224914575,

Na Bojišti 1, 128 08 Praha 2 224915402

2. Identifikace nebezpečnosti:**2.1 Klasifikace látky nebo směsi****Klasifikace podle Nařízení (ES) č.1272/2008 [EU-GHS/CLP]**

Hořlavé tuhé látky (Kategorie 1)

Akutní toxicita, Orálně (Kategorie 4)

Akutní toxicita, Kožní (Kategorie 3)

Dráždivost pro kůži (Kategorie 2)

Podráždění očí (Kategorie 2)

Toxicita pro specifické cílové orgány - jednorázová expozice (Kategorie 3)

Klasifikace podle směrnice EU 67/548/EHS nebo 1999/45/ES

Vysoce hořlavý. Zdraví škodlivý při styku s kůží a při požití. Dráždí oči, dýchací orgány a kůži.

2.2 obsah štítku**Značení podle Nařízení (ES) č.1272/2008 [CLP]**

Piktogram

Signálním slovem

Nebezpečí

Rizikové věty

H228 Hořlavá tuhá látka.

H302 Zdraví škodlivý při požití.

H311 Toxický při styku s kůží.

H315 Dráždí kůži.

H319 Způsobuje vážné podráždění očí.

H335 Může způsobit podráždění dýchacích cest.

Bezpečnostní oznámení

P210 Chraňte před teplem/jiskrami/otevřeným plamenem/horkými povrchy. -

Zákaz kouření.

P261 Zamezte vdechování prachu/ dýmu/ plynu/ mlhy/ par/ aerosolů.

P280 Používejte ochranné rukavice/ ochranný oděv.

P305 + P351 + P338 PŘI ZASAŽENÍ OČÍ: Několik minut opatrně vyplachujte vodou. Vyjměte kontaktní čočky, jsou-li nasazeny a pokud je lze vyjmout snadno.

Pokračujte ve vyplachování.

P312 Necítíte-li se dobře, volejte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO nebo lékaře.

Doplňkové údaje o nebezpečí žádný

Název výrobku: **LAURYL SÍRAN SODNÝ****Podle evropské směrnice 67/548/EHS ve smyslu pozdějšího znění a doplňků.**

Symboly nebezpečnosti

F – hořlavý

Xn – zdraví škodlivý

R-věty

R11 Vysoce hořlavý.

R21/22 Zdraví škodlivý při styku s kůží a při požití.

R36/37/38 Dráždí oči, dýchací orgány a kůži.

S-věty

S26 Při zasažení očí okamžitě důkladně vypláchněte vodou a vyhledejte lékařskou pomoc.

S36/37 Používejte vhodný ochranný oděv a ochranné rukavice.

2.3 jiná rizika - žádný**3. Údaje o složení látky nebo směsi:**

Laurylsíran sodný (synonyma: Lauryl sulfate sodium salt, Sodium lauryl sulfate, Dodecyl sodium sulfate, Dodecyl sulfate sodium salt, SDS), vzorec $C_{12}H_{25}NaO_4S$, molekulová hmotnost 288,38 g/mol.

Č. CAS: 151-21-3

Č. ES: 205-788-1

4. Pokyny pro první pomoc:**4.1 Popis první pomoci****Všeobecné pokyny**

Konzultujte s lékařem. Ošetřujícímu lékaři předložte tento bezpečnostní list.

Při vdechnutí

Při nadýchání dopravte postiženého na čerstvý vzduch. Pokud postižený nedýchá, provádějte umělé dýchání. Konzultujte s lékařem.

Při styku s kůží

Omývejte mýdlem a velkým množstvím vody. Konzultujte s lékařem.

Při styku s očima

Nejméně 15 minut pečlivě vyplachujte velkým množstvím vody a konzultujte s lékařem.

Při požití

NEVYVOLÁVEJTE zvracení. Osobám v bezvědomí nikdy nepodávejte nic ústy. Vypláchněte ústa vodou. Konzultujte s lékařem.

4.2 Nejdůležitější akutní a opožděné symptomy a účinky

Kýchání, Ukázalo se, že sodná sůl dodecylsulfátu způsobuje přecitlivělost plic vedoucí k hyperaktivnímu poškození dýchacích cest a plicní alergii, které jsou spojené s únavou, nevolností a bolestivostí. Zřetelné symptomy expozice mohou přetrvávat více než dva roky a mohou být aktivovány různými nespecifickými podněty z okolí, jako například výfukovými plyny, parfémami nebo pasivním kouřením.

4.3 Jsou potřebné údaje o neodkladném lékařském ošetření a speciálním léčení

data neudána.

5. Opatření pro hasební zásah:**5.1 Hasiva****Vhodná hasiva**

Použijte proud vody, pěnu vhodnou k hašení alkoholu, práškový hasicí prostředek nebo oxid uhličitý.

5.2 Zvláštní rizika vyplývající z látky nebo směsi

Oxidy uhlíku, Oxidy síry, Oxidy sodíku.

Název výrobku:	LAURYL SÍRAN SODNÝ
	<p>5.3 Pokyny pro hasiče Při požáru použijte v případě nutnosti izolační dýchací přístroj.</p> <p>5.4 Další informace Neotevřené kontejnery je možno ochlazovat rozprašováním vody.</p>
6.	<p>Opatření v případě náhodného úniku:</p> <p>6.1 Opatření na ochranu osob, ochranné prostředky a nouzové postupy Používejte vhodné ochranné prostředky. Je nutno vyloučit vznik prachu. Zabraňte šíření plynu/mlhy/par tekutiny. Zajistěte přiměřené větrání. Personál odveďte do bezpečí. Nevdechujte prach.</p> <p>6.2 Opatření na ochranu životního prostředí Zabraňte dalšímu unikání nebo rozlití, není-li to spojeno s rizikem. Nenechejte vniknout do kanalizace. Zabraňte vypuštění do okolního prostředí.</p> <p>6.3 Metody a materiál pro omezení úniku a pro čištění Zameřte a vsypte do vhodné nádoby k likvidaci. Seberte uniknuvší materiál vysavačem v nevýbušném provedení nebo mokrým kartáčem a uložte do obalu k likvidaci podle místních / národních předpisů (viz oddíl 13). Uložte do vhodné uzavřené nádoby. Zadržte unikající množství, odstraňte elektricky jištěným vysavačem nebo za mokra kartáčem a přeneste do kontejneru ke zneškodnění podle místních / národních předpisů (viz oddíl 13).</p> <p>6.4 Odkaz na jiné oddíly Zneškodnit podle kapitoly 13.</p>
7.	<p>Pokyny pro zacházení a skladování:</p> <p>7.1 Opatření pro bezpečné zacházení Zamezte styku s kůží a očima. Zabraňte vzniku prachu a aerosolu. Při vzniku prachu nutno zajistit přiměřené větrání. Uchovávejte mimo dosah zdrojů zapálení - Zákaz kouření. Zabezpečte proti vzniku elektrostatických nábojů.</p> <p>7.2 Podmínky pro bezpečné skladování včetně neslučitelnosti Skladujte na chladném místě. Nádoby skladujte dobře uzavřené na suchém, dobře větraném místě.</p> <p>7.3 Specifické konečné / specifická konečná použití data neudána.</p>
8.	<p>Kontrola expozice a ochrana osob:</p> <p>8.1 Kontrolní parametry Složky s parametry pro kontrolu pracoviště Neobsahuje žádné látky s mezními hodnotami expozice na pracovišti.</p> <p>8.2 Omezování expozice Vhodné technické kontroly Dodržujte bezpečnostní předpisy pro manipulaci s chemikáliemi. Před pracovní přestávkou a po skončení práce si umyjte ruce.</p> <p>Osobní ochranné prostředky Ochrana očí/obličej Ochranný štít na obličej a bezpečnostní brýle. Použijte zařízení na ochranu očí testované a schválené příslušnými státními normami jako NIOSH (US) nebo EN 166(EU).</p> <p>Ochrana kůže Používejte ochranné rukavice. Rukavice je nutno před použitím prohlédnout. Používejte správnou techniku svlékání rukavic bez dotyku vnějšího povrchu rukavic, aby jste zabránili kontaktu kůže s tímto produktem Po použití kontaminované rukavice zneškodněte podle SLP a platných zákonů Ruce umyjte a osušte Zvolené ochranné rukavice mají vyhovovat specifikacím směrnice EU 89/686/EHS a z ní odvozené normě EN 374.</p>

Název výrobku: **LAURYL SÍRAN SODNÝ****Ochrana těla**

Kompletní protichemický oděv, Typ ochranného prostředku musí být zvolen podle koncentrace a množství nebezpečné látky na příslušném pracovišti.

Ochrana dýchacích cest

Pokud z odhadu rizika plyne, že jsou vhodné respirátory čistící vzduch, použijte celoobličejový částicový respirátor typu N100 (US) nebo respirátorové patrony typu P3 (EN 143) jako náhradu pro regulaci. Pokud je respirátor jediným prostředkem ochrany, použijte respirátor dodávaný jako celoobličejový. Používejte respirátory a součásti testované a schválené dle příslušných státních norem, jako je NIOSH (US) nebo CEN (EU).

9. Fyzikální a chemické vlastnosti:**9.1 Informace o základních fyzikálních a chemických vlastnostech**

- a) Vzhled Forma: prášek
Barva: bílý/běžový
 - b) Zápach data neudána
 - c) Prahová hodnota zápachu data neudána
 - d) pH 7,2
 - e) Bod tání / bod tuhnutí 204-207 °C
 - f) Počáteční bod varu a rozmezí bodu varu data neudána
 - g) Bod vzplanutí data neudána
 - h) Rychlost odpařování data neudána
 - i) Hořlavost (pevné látky, plyny) Látka nebo směs jsou hořlavé látky v subkategorii 1.
 - j) Horní/dolní meze zápalnosti nebo meze výbušnosti data neudána
 - k) Tlak páry data neudána
 - l) Hustota páry data neudána
 - m) Poměrná hustota 0,370 g/cm³
 - n) Rozpustnost ve vodě rozpustná látka
 - o) Rozdělovací koeficient: n-oktanol/voda log POW: 1,6
 - p) Teplota samovznícení data neudána
 - q) Teplota rozkladu data neudána
 - r) Viskozita data neudána
 - s) Výbušné vlastnosti data neudána
 - t) Oxidační vlastnosti data neudána
- 9.2 Další bezpečnostní informace.**
data neudána

10. Stabilita a reaktivita:**10.1 Reaktivita**

data neudána

10.2 Chemická stabilita

data neudána

10.3 Možnost nebezpečných reakcí

data neudána

10.4 Podmínky, kterým je třeba zabránit

Horko, plameny a jiskry. Extrémní teploty a přímé sluneční záření

10.5 Neslučitelné materiály

Silné oxidační prostředky

10.6 Nebezpečné produkty rozkladu

Další produkty rozkladu - data neudána

11. Toxikologické informace:**11.1 Informace o toxikologických účincích**

Název výrobku: **LAURYL SÍRAN SODNÝ****Akutní toxicita**

LD50 Orálně - krysa - 1.288 mg/kg
LC50 Vdechnutí - krysa - 1 h - > 3.900 mg/m³

LD50 Kožní - králík - 580 mg/kg

Žíravost/dráždivost pro kůži

Kůže - králík - Kožní dráždivost - 24 h

Vážné poškození očí / podráždění očí

Oči - králík - Oční dráždivost

Senzibilizace dýchacích cest / senzibilizace kůže

Dlouhodobá nebo opakovaná expozice může způsobit alergické reakce u určitých citlivých jedinců.

Mutagenita v zárodečných buňkách

data neudána

Karcinogenita

IARC: Žádná ze složek obsažených v tomto produktu nebyla IARC identifikována při hladinách větších nebo rovných 0,1% jako pravděpodobný, možný nebo potvrzený karcinogen.

Toxicita pro reprodukci

data neudána

Toxicita pro specifické cílové orgány - jednorázová expozice

Vdechnutí - Může způsobit podráždění dýchacích cest.

Toxicita pro specifické cílové orgány - opakovaná expozice

data neudána

Nebezpečnost při vdechnutí

data neudána

Možné ovlivnění zdraví

Vdechnutí Může mít škodlivé účinky při vdechování. Způsobuje podráždění dýchacích cest.

Požítí Zdraví škodlivý při požití.

Kůže Toxický při absorpci kůží. Vyvolává podráždění kůže.

Oči Způsobuje vážné podráždění očí.

Příznaky a symptomy expozice

Kýchání, Ukázalo se, že sodná sůl dodecylsulfátu způsobuje přecitlivělost plic vedoucí k hyperaktivnímu poškození dýchacích cest a plicní alergii, které jsou spojené s únavou, nevolností a bolestivostí. Zřetelné symptomy expozice mohou přetrvávat více než dva roky a mohou být aktivovány různými nesespecifickými podněty z okolí, jako například výfukovými plyny, parfémů nebo pasivním kouřením.

Další informace

RTECS: WT1050000

12. Ekologické informace:**12.1 Toxicita**

Toxicita pro ryby úmrtnost NOEC - Oncorhynchus mykiss (pstruh duhový) - 19,5 mg/l - 96 h

úmrtnost LOEC - Pimephales promelas (střevle) - 4,6 mg/l - 8 d

LC50 - Oncorhynchus mykiss (pstruh duhový) - 3,6 mg/l - 96 h

Toxicita pro řasy Inhibice růstu LOEC - Pseudokirchneriella subcapitata - 2,68 mg/l - 6 d

12.2 Perzistence a rozložitelnost

data neudána

12.3 Bioakumulační potenciál

Bioakumulace Cyprinus carpio (kapr) - 72 h

Biokoncentrační faktor (BCF): 3,9 - 5,3

12.4 Mobilita v půdě

data neudána

12.5 Výsledky posouzení PBT a vPvB

data neudána

12.6 Jiné nepříznivé účinky

data neudána

Název výrobku: **LAURYL SÍRAN SODNÝ****13. Informace o zneškodňování:****13.1 Metody nakládání s odpady****Výrobek**

Spalujte v spalovně chemických odpadů, která je vybavena přídatným spalováním a pračkou plynů. Při zapalování buďte opatrní, protože tento materiál je vysoce hořlavý. Zbytková množství a nezregenerovatelné roztoky předejte osvědčené likvidační firmě

Znečištěné obaly

Zlikvidujte jako nespoteřovaný výrobek.

14. Informace pro přepravu:**14.1 Číslo OSN**

ADR/RID: 2926 IMDG: 2926 IATA: 2926

14.2 Správný technický název podle OSN

ADR/RID: LÁTKA TUHÁ, HORLAVÁ, JEDOVATÁ, ORGANICKÁ, J.N. (Sodium dodecyl sulphate)

IMDG: FLAMMABLE SOLID, TOXIC, ORGANIC, N.O.S. (Sodium dodecyl sulphate)

IATA: Flammable solid, toxic, organic, n.o.s. (Sodium dodecyl sulphate)

14.3 Třída(y) přepravního nebezpečí

ADR/RID: 4.1 (6.1) IMDG: 4.1 (6.1) IATA: 4.1 (6.1)

14.4 Skupina obalů

ADR/RID: II IMDG: II IATA: II

14.5 Nebezpečnost pro životní prostředí

ADR/RID: ne IMDG Marine pollutant: no IATA: no

14.6 Zvláštní bezpečnostní opatření pro uživatele

data neudána

15. Informace o právních předpisech:

Tento bezpečnostní list splňuje požadavky Nařízení (ES) č. 1907/2006

15.1 Nařízení týkající se bezpečnosti, zdraví a životního prostředí / specifické právní předpisy týkající se látky nebo směsi

data neudána

15.2 Posouzení chemické bezpečnosti

data neudána

16. Další informace:

Uvedené informace a údaje vycházejí z dnešního stavu znalostí a nelze na ně pohlížet jako na záruky vlastností výrobku.
Platné zákony a ustanovení musí odběratel dodržovat na vlastní zodpovědnost.